

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1097

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w 500. rocznicę
Hołdu Pruskiego (druk nr 937)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 7 stycznia 2025 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 19 marca 2025 r.

wnosi:

Wysoki Sejm podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 19 marca 2025 r.

Sprawozdawca

(-) Piotr Babinetz

Przewodniczący Komisji

(-) Piotr Adamowicz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ...

w sprawie upamiętnienia Hołdu Pruskiego w jego 500. rocznicę

10 kwietnia 2025 roku mija 500 lat od chwili, gdy ostatni wielki mistrz zakonu krzyżackiego Albrecht Hohenzollern złożył hołd lenny królowi polskiemu Zygmuntowi I Staremu. Wydarzenie to oznaczało kres istnienia państwa zakonnego i powstanie tak zwanych Prus Książęcych, czyli księstwa, które jako lenno było odtąd podległe Królestwu Polskiemu.

Krzyżacy, sprowadzeni na ziemię chełmińską w XIII wieku z inicjatywy polskiego księcia Konrada Mazowieckiego, w ciągu niewielu lat umocnili się nad Bałtykiem i opanowali ziemie pogańskich plemion: Prusów i Jaćwingów. Utworzywszy własne, silne państwo, wystąpili zbrojnie przeciwko Królestwu Polskiemu. Zagarnęli Pomorze Gdańskie i najechali ziemie pograniczne, a także zawarli sojusze z mocarstwami, które pragnęły podporządkować sobie państwo polskie lub je zająć.

Dążeniom tym przeciwstawiali się kolejni władcy polscy: Władysław Łokietek, Kazimierz Wielki, Władysław Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk, Jan Olbracht i wreszcie Zygmunt Stary. Głównymi sprzymierzeńcami Królestwa Polskiego okazali się sami mieszkańcy państwa krzyżackiego, pragnący cieszyć się podobnymi swobodami co poddani królów polskich. To właśnie dzięki inicjatywie stanów pruskich zakon krzyżacki został pokonany podczas wojny trzynastoletniej, a Pomorze Gdańskie wróciło do Polski wraz z Powiślem z Malborkiem i Elblągiem, z ziemią chełmińską oraz Warmią, zaś Prusy zakonne stały się polskim lennem.

Mimo formalnej podległości królom polskim mistrzowie zakonu nadal prowadzili politykę wrogą wobec Królestwa Polskiego. Dopiero w roku 1525 wielki mistrz Albrecht Hohenzollern zdecydował się na trwały związek lenny z Królestwem Polskim za cenę zgody na sekularyzację ziem zakonnych. W roku 1525, po podpisaniu traktatu w Krakowie, dawne państwo zakonne stało się dziedzicznym księstwem Prus, zwanym odtąd Prusami Książęcymi i stanowiącym lenno królów polskich.

W 500. rocznicę Hołdu Pruskiego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej upamiętnia to wydarzenie, podkreślając wielkość polityki Królestwa Polskiego, które zwyciężyło zakon krzyżacki.